

предложена их лексико-семантическая классификация и представлены качественно-количественные характеристики выделенных лексико-семантических групп. Описаны особенности парадигматических связей и словообразовательный потенциал исследуемых единиц. Определены семантико-функциональные и функционально-синтаксические свойства СП, в частности специфика их синтаксической сочетаемости, раскрыты особенности дискурсивного использования СП на микро- и макротекстовом уровнях. Актуальность исследования обусловлена общей направленностью гуманитарной парадигмы знания на изучение когнитивных и коммуникативных аспектов речевой деятельности с повышенным особенным интересом к процессам вербального аранжирования мысли и пристальным вниманием к разного рода синкретическим образованиям, среди которых особенное место занимает субстантивированное прилагательное. Проведение комплексного анализа субстантивированного прилагательного связано с необходимостью определения закономерностей перехода языковых единиц из одной грамматической категории в другую, что может способствовать всестороннему познанию места и роли процессов номинации в принципах и механизмах языкового картирования мира.

Ключевые слова: субстантивированное прилагательное, лексико-семантическая группа, микро- и макротекст, морфологическая категория, номинация, парадигматические связи, синтаксическая сочетаемость, словообразование.

Kinakh Liliana, Prykhodko Anatoliy. Paradigmatic and Syntactic Properties of the Substantivized Adjective of Modern German. This article focuses on the complex study of the substantivized adjective of modern German to define its paradigmatic and syntactic properties. It analyses the specificity of morphological categories of substantivized adjectives, suggests their lexical semantic classification and presents qualitative quantitative characteristics of the selected lexical semantic groups. The article describes the specific features of the paradigmatic relations and word-formative potential of the analysed units, reveals their semantic functional and functional syntactic properties, including the specific character of their syntactic compatibility, and exposes peculiarities of their discourse usage on micro- and macrotextual levels. Topicality of the article is determined by the general direction of knowledge humanitarian paradigm to study cognitive and communicative aspects of speech activities with its increased interest to the processes of the verbal arrangement of thoughts and its special attention to the different syncretic products, among which the substantivized adjective takes up the special place. Realization of the complex analysis of the substantivized adjective is connected with the necessity to make clear the regularities of transposition of speech units from one grammatical category into another, that can help to cognize closely the place and the role of nomination processes in the principles and mechanisms of the language mapping of the world.

Key words: substantivized adjective, lexical semantic group, micro- and macrotext, morphological category, nomination, paradigmatic relations, syntactic compatibility, word-formation.

УДК 811.111'373.49'42:32

*Еліна Коляда,
Аліна Кондрук*

ЕВФЕМІЗМИ ЯК ЗАСІБ МАНІПУЛЯЦІЇ У ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ

Розглянуто функціонування евфемізмів у політичному дискурсі. Основна увага зосереджена на їхньому маніпулятивному впливі на свідомість реципієнта. Дослідження проводилося на основі англомовних джерел. Проаналізовано основні особливості політичного дискурсу і зазначено цілі та мотиви використання у ньому евфемізмів. Виокремлено головні фактори, що зумовлюють явище евфемії під час політичних виступів. Висвітлено темну сторону евфемізації мови. Здійснено аналіз евфемізмів як інструмента, що допомагає людям сприймати правду, яку вони не хотіли б чути і знати. Наведено приклади використання політиками «політичної диглосії», так званого інакомовлення задля досягнення певних прагматичних цілей. Політична коректність не завжди означає чесність. Евфемізація – це один зі зручних способів сказати неправду та змінити сприйняття небажаної інформації. Виділено основні особливості політичної комунікації, що повністю відрізняють її від мови повсякденного вжитку. Вказано перспективу подальшого дослідження особливостей функціонування евфемізмів не лише у політичному, а й в інших типах дискурсу.

Ключові слова: евфемія, евфемізм, маніпуляція, політична коректність, політичний дискурс.

Постановка наукової проблеми та її значення. Політичний дискурс завжди притягує до себе нові слова, що зумовлено потребою номінації нових реалій та необхідністю вживання вуалітивних одиниць для номінації проблемних явищ. У «мові політики» постійно існують поняття, які евфемізуються, оскільки політичні діячі намагаються приховати пені факти та не зосереджувати на них надмірної уваги громадськості. Саме тому аналіз мовлення політичних та громадських діячів повинен перебувати під пильною увагою лінгвістів [18, 302]. Це і визначає **актуальність** нашої статті.

Аналіз досліджень цієї проблеми. Учені вивчали семантичні, прагматичні, функціональні та словотвірні особливості евфемізмів (В. Б. Великорода [5], В. П. Москвін [9]), ідеологічні (В. В. Бушкова, А. В. Мельниченко [4]), політичні евфемізми (О. В. Обвінцева [10]), природу і механізми маніпулятивного впливу евфемізмів у мові ЗМІ (Ю. С. Баскова [3]).

Мета і завдання статті. Ціль нашої розвідки – розглянути евфемізми як засіб маніпуляції у політичному дискурсі. Окреслена мета передбачає вирішення таких конкретних завдань: 1) проаналізувати цілі й мотиви евфемізації мови у політичному дискурсі; 2) розглянути маніпуляційний вплив евфемізмів на свідомість реципієнта.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Мова, а точніше її вплив на людину, вивчається у різних аспектах. В умовах розвитку сучасного суспільства, технологічного прогресу великий інтерес проявляється до такого явища, як маніпуляція. Маніпулятивний вплив вивчають у рамках міжособистісної та масової комунікації, де маніпуляція набуває форми політичної та комерційної пропаганди або просто реклами. Є. Л. Доценко визначає маніпуляцію як вид психологічного впливу, при якому майстерність маніпулятора використовується для прихованого впровадження в психіку адресата цілей, бажань і намірів, відносин або установок, які не збігаються з тими, які є в адресата у даний момент [7].

Евфемізми мають значний маніпулятивний потенціал, який зумовлений такими факторами:

– евфемізми приховують справжню сутність явища за рахунок створення нейтральної чи позитивної конотації (за рахунок механізму асоціативності, прихованого способу передачі інформації, вуалювання дійсності, що є більш ефективним, ніж прямий вплив на свідомість людини);

– реципієнт зазвичай не встигає виділити евфемізми з контексту та осмислити їх, оскільки інформаційний потік у ЗМІ або під час промов політиків ускладнює орієнтування в мовному матеріалі та призупиняє його об'єктивну оцінку;

– для того, щоб присвоїти слову статус евфемізму, необхідно зрозуміти, який саме референт прихований за цим словом; якщо адресат через певні причини (нестача часу, недостатній рівень освіти тощо) не може зробити це, то евфемізм так і залишиться нерозпізнаним;

– незначна частина реципієнтів знайома з явищем евфемії (філологи, журналісти); не знаючи суті самого явища, неможливо й зрозуміти, як відбувається маніпулятивний вплив [3].

Маніпулювання як вид психологічного впливу може здійснюватися на двох рівнях: 1) міжособистісного спілкування; 2) впливу на масову свідомість [3]. Евфемізми як засіб маніпуляції досить часто використовуються саме у політичному дискурсі через постійне бажання політиків впливати на масову свідомість. Політичний дискурс може бути визначено як сукупність усіх мовленнєвих актів у політичних дискусіях, а також правил публічної політики, які оформилися згідно з традиціями та перевірені досвідом [2, 6].

Основними характеристиками сучасної політичної комунікації є орієнтованість на аудиторію, жорсткі обмеження у часі, спрямованість на досягнення певної мети та важлива роль засобів масової інформації [20, 8]. Загальна характеристика політичного дискурсу визначає його границі та зміст, системоутворювальні ознаки та функції, описує базові концепти.

Основне призначення політичної комунікації – боротьба за владу. На думку багатьох учених (у рамках семіотичного підходу), будь-яка влада виражається через мову. Політика – це ніщо інше, як кодифіковані знаки, які розгортаються за допомогою акту висловлювання в соціально-семіотичний процес – мовленнєву дискурсію, що розглядається як сукупність мовленнєвих (дискурсивних) практик, які впливають на формування уявлення про об'єкт (факт, явище, процес), який вони представляють [12, 4].

Під час виступу політики повинні не лише проінформувати аудиторію про якийсь аспект суспільного життя, а й завоювати прихильність у неї, переконати слухачів зайняти ту чи іншу позицію, а також заручитися їхньою підтримкою. Аналіз виступів політиків дає змогу, з одного боку, прогнозувати їхні подальші дії та наміри, а з іншого – встановити найбільш ефективні способи впливу на слухачів [1]. Часто політичну риторіку направлено на пропаганду, основна мета якої – за допомогою цілеспрямованого свідомого добору мовного матеріалу передати певний зміст задля досягнення запрограмованого прагматичного впливу на аудиторію, що підтверджує «свідоме маніпулювання спрямованістю мовних одиниць на вплив» [11, 60–63]. Емоційно-експресивні чинники, що посилюють мовленнєвий вплив, є однією з екстралінгвістичних причин широкого використання вторинної номінації у політичній риторіці [15, 79], а володіння різними засобами мови та вміння їх адекватно використовувати є важливими складовими лінгвістичної компетенції політика [20, 148].

У сучасній англійській мові виникла своєрідна «політична диглосія», коли наявні ніби дві різні мови – мова офіційної пропаганди та звичайна мова [18, 303]. Через свою спрямованість на досягнення певного прагматичного ефекту та орієнтованість на аудиторію сучасна політична комунікація неможлива без вживання евфемізмів арготичного характеру та так званого “double speak” (інакомовлення), що набули значного поширення через засоби масової інформації. Наприклад: *special action* (the rounding up and murdering of Jews), *to steer* (to dishonestly influence the placing of business), *stool pigeon* (a police informer), *surgical strike* (a bombing raid), *stoppage* (a strike by employees), *squiffy* (drunk), *social ownership* (control by politicians and bureaucrats), *shout* (a police informer) [23].

Популяризація політичних евфемізмів через засоби масової інформації зумовлюється тим, що в ЗМІ будь-який індивідуальний акт висловлювання містить деякий суб'єктивно-оцінний момент, що характеризується інтенціональністю, навмисністю вибору засобів висловлювання, прогнозуванням прагматичного ефекту висловлювання [8, 21]. У політичній мові всі висловлювання продумано і несуть певне прагматичне навантаження [17, 5]. Мова політиків є засобом впливу зі всіма властивими їй прийомами, формами, методами здійснення цього впливу, а експресія під час політичних промов має виразно соціальний характер і є ціленаправленою, вибірковою, оцінковою [14, 6–8].

Виходячи з того, що мова – ефективний засіб впливу концептуальних конструкцій на когнітивну систему реципієнта [13, 7] з метою часто неусвідомлюваного нав'язування йому певних поглядів, учені послуговуються терміном «ідеологічні евфемізми». Вони відносяться до лексико-семантичного розряду евфемізмів політичної сфери [4]. Вживання ідеологічних евфемізмів у сфері політики має на меті досягнення схвалення певної організації суспільства через пропаганду та насадження поглядів, вигідних панівним політичним режимам, а також прикриття їх неправових дій проти народу [19, 313]. У цьому аспекті вони дуже близькі до дипломатичних евфемізмів. Наприклад:

“People are imprisoned for years without trial, or shot in the back of the neck or sent to die of scurvy in Arctic lumber camps: this is called elimination of unreliable elements. Such phraseology is needed if one wants to name things without calling up mental pictures of them” [24].

Мотиваційне підґрунтя застосування всіх груп політичних евфемізмів (намір переконати громадськість у доцільності військової політики країни та виправдання застосування такої політики у випадку з військово-політичними евфемізмами; бажання пом'якшити неприємні повідомлення, переконати електорат чи представників опозиції,

приховати політичні помилки та ввести в оману реципієнта – у випадку з дипломатичними евфемізмами; досягнення схвалення певної організації суспільства через пропаганду та насадження поглядів, вигідних пануючим політичним режимам; прикриття їх неправових діянь проти народу – у випадку з ідеологічними евфемізмами) дозволяє стверджувати, що вони здебільшого виконують риторичну функцію, оскільки їх уживання допомагає певним чином впливати на ціннісні установки адресата, і вуалітивну функцію, що іноді може мати ефект дистортивної [5, 93–94].

Політичний дискурс є важливим чинником суспільного і культурного життя. Політична комунікація відіграє вирішальну роль у процесі формування суспільної думки і є потужним засобом мовленнєвого впливу на слухача. Шляхом агітації та пропаганди політична еліта формує потрібну їй картину життя, що пересічними громадянами сприймається не як суб'єктивна точка зору, а як факти. Політичні евфемізми, що вживаються в текстах політичної комунікації, адресатом яких є масова аудиторія, з ціллю пом'якшити негативні асоціації, пов'язані з певними фактами, часто призводять до викривлення смислу описуваного факту [10, 51].

В. П. Москвін відокремлює евфемію від дезінформації, стверджуючи, що цим явищам властиві різні цілі та комунікативні функції. Ціль евфемії – пом'якшення висловлювання, а ціль дезінформації – брехня, обман, викривлення істини [9, 61]. Евфемізми замінюють слова та вирази, які небажані для співрозмовників у певній ситуації і могли б викликати негативну реакцію. Евфемізми мають нейтральну конотацію і відповідають основній цілі процесу евфемізації – уникнути конфлікту в спілкуванні та під час виступів, приховати негативні факти. Адміністрація президента Сполучених Штатів Америки Барака Обама успішно використовує явище евфемізації мови. Наприклад: “*outliers (states like North Korea and Iran); man-caused disasters, countering violent extremism (terrorism); former clients of Obama Justice Department lawyers (the detainees in Guantanamo); issue (a great problem)*” [21].

Сам президент США Б. Обама під час промов теж неодноразово використовує евфемізми: *complex issue (Iraq); low-income (the poor); sanitation engineer (garbage collector)* [16]. Даючи численні інтерв'ю стосовно конфлікту США та Сирії, він говорить про війну, навіть не використовуючи сам термін «війна»: *any necessary means, regime change, ultimate defense, humanitarian intervention, grave consequences (the employment of armed forces against a foreign power); a significant piece of business (military action); limited air strike (bombing); device (bomb)* [25].

Джанет Наполітано, американський політик, зазначає, що така евфемізація мови використовується під час промов, виступів та дискусій політиків, щоб показати, що «ми хочемо рухатися геть від політики страху» [21]. Крім того, це очевидний доказ, що евфемізми слугують певним засобом для вуалізації дійсності та маніпулятивного впливу на свідомість реципієнтів. Застосовуючи численні евфемізми під час промов, Барак Обама має намір переконати жителів США в успішному розвитку їхньої країни, а професії, які не є популярними, висвітлити в іншому ракурсі за допомогою іншої назви, яка матиме більш позитивне значення. Однак навіть при зміні назви денотат залишається тим самим і виконує ті ж самі функції.

Деякі вчені вважають, що політичні евфемізми не є справжніми евфемізмами, бо вони мають намір приховати реальність. Так, на думку І. Р. Гальперіна, якщо евфемізму не вдається зберегти зв'язок із позначуваним денотатом, він перестає бути евфемізмом: *tension* (напружена ситуація) замість *uprising* (повстання), *undernourishment* (недоїдання) замість *starvation* (голод) [6]. Зважаючи на це, Ю. С. Баскова стверджує, що вищезазначені приклади все-таки залишаються евфемізмами, хоча і мають слабкий зв'язок з денотатом, оскільки вони відповідають основним цілям евфемізації мовлення: уникнути конфлікту, приховати неприємні явища дійсності [3].

Політичні евфемізми за сферами вжитку і прагматичними особливостями можна поділити на військово-політичні, дипломатичні та ідеологічні [5, 156]. Політичні евфемізми безперервно поповнюються неологічними, що спричиняється виникненням нових політичних номінацій з негативною конотацією та втратою політичними евфемізмами їх евфемістичних рис унаслідок популяризації через ЗМІ. Це зумовлює необхідність створення нових вербальних засобів задля необхідного прагматичного впливу на реципієнта [5, 93]. Основними факторами, які спричиняють явище політичної евфемізації є: 1) високий рівень соціальної культури та громадської поведінки; 2) ідеологія та менталітет суспільства; 3) комерційний інтерес до людини як до потенційного клієнта [3].

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Невід’ємними елементами мовної комунікації є ідеологія, пропаганда, маніпуляція свідомістю, інформаційний та психологічний вплив, які пов’язані один з одним. Політики та засоби масової інформації послуговуються евфемізмами задля досягнення й реалізації власних цілей, для висвітлення фактів і подій у тих тонах, які відповідають їхнім подальшим стратегіям та інтересам. Використання евфемізмів часто пояснюється бажанням бути політично коректним, оскільки ідеологія політичної коректності є основною рисою англомовного політичного дискурсу. Проте не всі розпізнають в евфемізмах властивість маніпулювати свідомістю реципієнта. Зазвичай цей факт вдало приховується та залишається поза кулісами, ефективно виконуючи свою роль під час виступів, промов і дискусій політиків.

Перспективи подальшого дослідження вбачаємо в аналізі функціонування евфемізмів в інших типах дискурсу.

Джерела та література

1. Акайомова А. Використання мовної комунікації в політичному дискурсі [Електронний ресурс] / А. Акайомова. – 2011. – Режим доступу : <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/26828/08-Akayomova.pdf?sequence=1>
2. Баранов А. Н. Парламентские дебаты: традиции и новации / А. Н. Баранов, Е. Г. Казакевич. – М. : Знание, 1991. – 64 с.
3. Баскова Ю. С. Эвфемизмы как средство манипулирования в языке СМИ (на материале русского и английского языков) [Электронный ресурс] : автореф. ... канд. филол. наук : 10.02.19 «Теория языка» / Юлия Сергеевна Баскова ; Кубан. гос. ун-т. – Краснодар : [б. и.], 2006. – Режим доступа : <http://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=62492>.
4. Бушкова В. В. Идеологичні евфемізми – етимологія та способи номінації реалій політичного змісту [Електронний ресурс] / В. В. Бушкова, А. В. Мельниченко. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/13_EISN_2012/Philologia/2_98684.doc.htm
5. Велигорода В. Б. Семантичні та функціонально-прагматичні характеристики евфемізмів в англійській мові : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / Віра Богданівна Велигорода ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Л. : [б. в.], 2007. – 239 с.
6. Гальперин И. Р. Стилистика английского языка [Электронный ресурс] / И. Р. Гальперин. – Режим доступа : <http://www.filogos.ru/>
7. Доценко Е. Манипуляция: феномен, механизм, защита [Электронный ресурс] / Е. Доценко. – Режим доступа : <http://www.aquarun.ru/psih/ks/ks7.html>
8. Коротких Г. И. Лингвопрагматические условия импликации оценки в языке современной английской прессы / Г. И. Коротких // Прагматические условия функционирования языка : сб. ст. – Кемерово : [б. и.], 1987. – С. 21–30.
9. Москвин В. П. Эвфемизмы : системные связи, функции и способы образования / В. П. Москвин // Вопросы языкознания. – 2001. – № 3. – С. 58–70.
10. Обвинцева О. В. Эвфемизм в политической коммуникации (на материале английского языка в сопоставлении с русским) : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.20 / Ольга Владимировна Обвинцева. – Екатеринбург : [б. и.], 2003. – 192 с.
11. Рогозина И. В. Прагматическая ориентация ораторской речи / И. В. Рогозина // Прагматические аспекты функционирования языка : сб. ст. – Барнаул : АГУ, 1983. – С. 59–71.
12. Романов А. А. Политическая лингвистика : Функциональный подход / А. А. Романов. – М.–Тверь : ИЯ РАН, ТвГУ, 2002. – 191 с.
13. Сергеев В. М. Когнитивные методы в социальных исследованиях / В. М. Сергеев // Язык и моделирование социального взаимодействия. – М. : Прогресс, 1987. – С. 3–20.

14. Солганик Г. Я. Публицистика как искусство слова / Г. Я. Солганик // Поэтика публицистики / под ред. Г. Я. Солганика. – М. : Изд-во МГУ, 1990. – С. 3–9.
15. Стриженко А. А. Стилистические аспекты пропагандистского речевого воздействия / А. А. Стриженко // Содержательный анализ основных языковых единиц : межвуз. сб. – Барнаул : АГУ, 1981. – С. 78–92.
16. Таценко Н. В. Семантичні та прагматичні аспекти евфемії в англomовному політичному дискурсі / Н. В. Таценко // Ученые записки Таврич. нац. ун-та им. В. И. Вернадского. Сер. «Филология. Социальные коммуникации». – 2013. – Т. 26 (65), № 1. – С. 164–168.
17. Третьюхин А. Н. Прагматический компонент в структуре номинативного акта (опыт ономастиологического описания группы английских производных в языке политики) / А. Н. Третьюхин // Проблемы лексической номинации в английском языке : сб. ст. – М. : [б. и.], 1981. – Вып. 171. – С. 3–16.
18. Третьякова Т. П. Опыт лингвистического анализа аргументации в политическом диалоге / Т. П. Третьякова // Коммуникация и образование : сб. ст. / под ред. С. И. Дудника. – СПб. : Санкт-Петербург. философ. о-во, 2004. – С. 299–320.
19. Тхір В. Б. Особливості утворення політичних евфемізмів (на прикладі ідеологічних евфемізмів) / В. Б. Тхір // Гуманітарний вісник. Сер. «Іноземна філологія». – Черкаси, 2004. – Ч. 8. – С. 313–315.
20. Шейгал Е. И. Язык и власть / Е. И. Шейгал // Языковая личность: проблемы лингвокультурологии и функциональной семантики : сб. науч. тр. – Волгоград : Перемена, 1999. – С. 132–149.
21. Charen M. What the Euphemisms Tell Us [Electronic resource] / M. Charen // Real Clear Politics. – 2010. – April 10. – Access mode : http://www.realclearpolitics.com/articles/2010/04/10/what_the_euphemisms_tell_us_105104.html
22. Denton R. Political Communication in America / R. Denton, J. Woodward, C. Gary. – N.Y. : Praeger Publishers, 1990. – 363 p.
23. Holder R. W. Oxford Dictionary of Euphemisms / R. W. Holder. – Oxford : Oxford University Press Inc., 2008. – 432 p.
24. Orwell G. Politics and the English Language [Electronic resource] / G. Orwell. – Access mode : http://www.thirdworldtraveler.com/George_Orwell/Politics_English_Language.html
25. Steinmetz K. Six Ways Obama Talks About War Without Saying “War” [Electronic resource] / K. Steinmetz // Time. – 2013. – Sept. 10. – Access mode : <http://swampland.time.com/2013/09/10/six-ways-obama-talks-about-war-without-saying-war/>

References

1. Akayomova, Anzhela. 2011. “Vykorystannia Movnoi Komunikatsii v Politychnomy Diskursi”. <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/26828/08-Akayomova.pdf?sequence=1>.
2. Baranov, Anatolii, and Y. Kazakievich. 1991. *Parlamentskie Diebaty: Traditsyi i Novatsyi*. Moskva: Znaniie.
3. Baskova, Yuliia. 2006. “Evfemizmy kak Sriedstvo Manipulirovaniia v Yazykie SMI (na Matieriale Russkogo i Angliiskogo Yazykov)”. PhD diss., Krasnodar. <http://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=62492>.
4. Bushkova, V., and A. Melnychenko. 2012. “Ideolohichni Evfemizmy – Etymolohiia ta Sposoby Nominatsii Realii Politychnoho Zmistu”. http://www.rusnauka.com/13_EISN_2012/Philologia/2_98684.doc.htm.
5. Velykoroda, Vira. 2007. “Semantychni ta Funktsionalno-Prahmatychni Kharakterystyky Evfemizmiv v Anhliiskii Movi”. PhD diss., Lviv.
6. Galpierin, Iiia. 1981. *Stilistika Angliiskogo Yazyka*. Moskva: Vysshiaia Shkola. <http://www.filologs.ru/>.
7. Dotsenko, Yevghenii. 1996. “Manipuliatsiia: Fienomen, Miekhanizm, Zashchita”. <http://www.aquarun.ru/psih/ks/ks7.html>.
8. Korotkikh, G. 1987. “Lingvopragmatichieskiie Usloviia Funktsionirovaniia Implikatsii Otsenki v Yazykie Sovriemiennoi Angliiskoi Priessy”. *Pragmatichieskiie Usloviia Funktsionirovaniia Yazyka: sbornik statiei*, 21–30. Kiemierovo.
9. Moskvina, Vasilii. 2001. “Evfemizmy: Sistiemnyie Sviazii, Funktsii i Sposoby Obrazovaniia”. *Voprosy Yazykoznavaniia*, 58–70.
10. Obvintseva, Olga. 2003. “Evfemizm v Politycheskoi Kommunikatsii (na Matieriale Angliiskogo Yazyka v Sopostavlenii s Russkim)”. PhD diss., Yekaterinburg.
11. Rogozina, I. 1983. “Pragmatichieskaia Oriientatsiia Oratorskoi Rechi”. *Pragmatichieskiie Aspiekty Funktsionirovaniia Yazyka*, 59–71. Barnaul: AHU.
12. Romanov, A. 2002. *Politycheskaia Lingvistika: Funktsionalnyi Podkhod*. Moskva–Tver: IYA RAN, TvGU.
13. Siergieiev, Viktor. 1987. “Kognitivnyie Mietody v Sotsialnykh Issledovaniiax”. *Yazyk i Modelirovaniie Sotsialnogo Vzaimodeistviia*, 3–20. Moskva: Progress.
14. Solganik, Grigorii. 1990. “Publitsystika kak Iskusstvo Slova”. *Poetika Publitsystiki*, 3–9. Moskva: Izd-vo MHU.
15. Strizhenko, A. 1981. “Stilistichieskiie Aspiekty Propagandistskogo Riechievogo Vozdieistviia”. *Sodierzhatelnyi Analiz Osnovnykh Yazykovykh Yedinitis: 78–92*. Barnaul: AHU.

16. Tatsenko, N. 2013. "Semantychni ta Prahmatychni Aspekty Evfemii u Anhlovnomu Politychnomu Diskursi (na Materiali Promov Baraka Obamy)". *Uchionye Zapiski Tavricheskogo Natsionalnogo Univiersiteta Imeni V. I. Viernadskogo. Seriya "Filologiya. Sotsialnye Kommunikatsii"* 26 (65), 1: 164–168. Sumy.
17. Trietiukhin, A. 1981. "Pragmaticheskii Komponent v Strukturie Nominativnogo Akta". *Problemy Lieksichieskoi Nominatsii v Angliiskom Yazykie*, 3–6. Moskva.
18. Trietiakova, Tatiana. 2004. "Opyt Lingvistichieskogo Analiza Argumentatsyi v Politichieskom Dialoge". *Kommunikatsiia i Obrazovaniie*, 299–320. Sankt-Pietierburg: Sankt-Pietierburgskoie Filosofskoie Obschestvo.
19. Tkhir, Vira. 2004. "Osoblyvosti Utvorennia Politychnykh Evfemizmv (na Prykladi Ideolohichnykh Evfemizmv)". *Humanitarnyi Visnyk. Seriya: Inozemna Filolohiia* 8: 313–315. Cherkasy.
20. Shegal, Yelena. 1999. "Yazyk i Vlast". *Yazykovaia Lichnost: Problemy Lingvokulturologii i Funktsionalnoi Siemantiki*, 132–149. Volgograd: Pieriemena.
21. Charen, Mona. 2010. "What the Euphemisms Tell Us". http://www.realclearpolitics.com/articles/2010/04/10/what_the_euphemisms_tell_us_105104.html.
22. Denton, R., and Woodward, J., and Gary, C. 1990. *Political Communication in America*. New York: Praeger Publishers.
23. Holder, R. 2008. *Oxford Dictionary of Euphemisms*. Oxford: Oxford University Press Inc.
24. Orwell, George. 1946. *Politics and the English Language*. http://www.thirdworldtraveler.com/George_Orwell/Politics_English_Language.html.
25. Steinmetz, Katy. 2013. "Six Ways Obama Talks about War Without Saying «War»". *Time*. <http://swampland.time.com/2013/09/10/six-ways-obama-talks-about-war-without-saying-war/>.

Коляда Элина, Кондрук Алина. Эвфемизмы как средство манипуляции в политическом дискурсе.

Рассматривается функционирование эвфемизмов в политическом дискурсе на примере англоязычных источников. Главное внимание сосредоточено на их манипулятивном влиянии на сознание реципиента. Проанализированы главные особенности политического дискурса. Указаны мотивы использования в нем эвфемизмов. Выделены главные факторы, вызывающие явление эвфемии во время политических выступлений. Раскрыта темная сторона эвфемизации речи. Проведен анализ эвфемизмов как инструмента, помогающего людям воспринять правду, которую они вообще не хотели бы слышать и знать. Существует возрастающая тенденция избегать открытых разговоров на некоторые темы. Наведены примеры употребления политиками явления «политической диглоссии» для достижения определенных прагматических целей. Политическая корректность не всегда означает честность. Эвфемизация – это один из удобных способов сказать неправду, а также изменить восприятие нежелательной информации. Выделены особенности политической коммуникации, полностью отличающие ее от языка повседневного употребления. Указана перспектива дальнейшего исследования особенностей функционирования эвфемизмов не только в политическом, но и в других типах дискурса.

Ключевые слова: эвфемия, эвфемизм, манипуляция, политический дискурс, политическая корректность.

Koliada Elina, Kondruk Alina. Euphemisms as the Means of Manipulation in the Political Discourse. This article deals with the functioning of euphemisms in the political discourse. The euphemisms are researched on the basis of the English sources. The main attention is focused on their manipulative impact on the consciousness of the recipient. The basic peculiarities of the political discourse are mentioned. The motives of using euphemisms in the political discourse have been singled out. The main factors evoking the usage of euphemy in political speeches are examined. The dark side of language euphemizing is outlined. Euphemisms are analyzed as a tool that helps people to perceive the truth that they would rather not hear at all. There are examples which indicate the usage of the "doublespeak" by politicians in order to achieve some pragmatic aims. There is a rising tendency to avoid speaking directly about some topics. To be politically correct not always means to be honest. To euphemize is one more convenient way to lie and to alter the perception of the bitter truth. The main peculiarities of the political communication which make it totally different from the language of everyday usage are revealed. The conclusion offers the suggestions for the future research of the functioning of euphemisms not only in the political but also in other types of discourse.

Key words: euphemy, euphemism, manipulation, political discourse, political correctness.